

Papers

Publicació de la **Lliga dels drets dels pobles**

NOU PROJECTE DELS JOVES DE SARAJEVO

Després del tancament de l'Euroclub de Dobrinja, la Lliga i les ONGs Dia i Help estudien donar suport a una nova iniciativa

L' Euroclub de Dobrinja, un espai per a la formació i l'oci dels joves d'un barri dels afores de Sarajevo, va tancar definitivament les portes el passat 15 de setembre, a causa de la seva inviabilitat econòmica. El projecte rebia el finançament de la Comissió Europea, a través de l'ONG francesa DIA, i de la Fundació Sabadell Solidari, a través de la Lliga dels Drets del Pobles. Malgrat aquestes dues aportacions, els problemes econòmics van sorgir principalment pel preu del lloguer del local, propietat d'un particular que volia encarir-lo excessivament, a causa de l'especulació del sòl que està tenint lloc després de la guerra.

Per aquest motiu, Dia va començar a negociar amb l'Ajuntament de Dobrinja, per tal d'aconseguir un espai municipal gratuït o a un lloguer molt baix. Les institucions bosnianes, però, no semblaven gaire disposades a col·laborar i en alguns moments es va arribar a dubtar de la possibilitat de poder tornar a obrir l'entitat.

Finalment, sembla que es podria haver trobat una solució, i la darrera proposta rebuda apunta en aquest sentit: els joves de Dobrinja formarien una "associació ciutadana" que es registraria legalment i que ocuparia un local nou que construiria Help; Dia, la Lliga i altres possibles entitats seguirien col·laborant-hi. La nova associació de joves formaria part també de la xarxa Nesto Vise, que pretén posar en contacte les diferents entitats juvenils del tot el territori i que compta amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

Tot i que sembla l'opció definitiva, de

d'ara l'entitat no està liderada per una ONG estrangera sinó que es tracta d'una associació pensada, formada i gestionada realment pels joves del barri, la iniciativa contribuirà també a fer-los molt més responsables del projecte i a comprometre'ls en la reconstrucció del seu país, a partir de la reconstrucció del teixit associatiu.

Tres membres del grup de joves de Sarajevo davant del "graffiti" que ens van deixar a Ca l'Estruch.

moment es tracta només d'una proposta que es troba en procés de discussió a les diferents entitats.

ELS OBJECTIUS

Els joves de Dobrinja defineixen el seu barri com una zona de Sarajevo mancada de llocs on la gent jove pugui passar el temps lliure, tant pel que fa a la diversió com a la formació. Consideren que l'experiència de l'Euroclub prova l'interès que els joves del barri tenen a organitzar activitats, tallers i passar el temps lliure adquirint nous coneixements i experiències. A més d'aprendre, també consideren molt important tenir un lloc on conèixer gent i fer amics, fet que els ajuda –asseguren– a desenvolupar els seus talents i la seva autoestima.

Des de la Lliga, s'afegeix que si des

LES PROPOSTES

La proposta d'activitats presentada per a la futura/possible associació de joves de Dobrinja es basa en 8 punts: curs de pintura, taller de vídeo-càmera, curs d'Internet, ús d'Internet pels qui no en tinguin a casa, curs de fotografia, grup de disseny gràfic (que elaboraria materials que es vendrien per recaptar diners per associacions de refugiats o d'orfes), escola de còmics i voluntariat amb la gent gran (ajudar i tenir cura de persones grans que viuen soles).

També es proposa donar suport als joves artistes –organitzant exposicions i promocions dels seus treballs–, oferir concerts i presentar treballs del camp de la innovació en cooperació amb l'Associació d'Innovadors de Bosnia-Herzegovina.

Núria Farell

Perú:

ELS NENS DEL CARRER

Lima, de dia i de nit, és la ciutat dels nens del carrer. Milers que hi treballen, centenars que hi habiten. Molts que hi moren. La situació d'aquí, però, no és única. Pot ser el mirall de qualsevol altra capital dels anomenats països en vies de desenvolupament.

El drama de la infància al Perú és el de la violència, de la crisi i el d'una taxa de mortalitat infantil de les més altes del món, fruit majoritàriament de malalties evitables i de desnutrició crònica. Nens que quasi no mengen, però també nens que treballen, nens que viuen al carrer, nens que es droguen, nens que es prostitueixen.

Els "pirañas" són els habitants dels bulliciosos i bruts carrers de Lima. Són nens, nenes i adolescents d'entre 5 i 14 anys nascuts als sectors urbano-marginals de la capital peruana i criats enmig de la misèria. A mos de les entranyes de la ciutat des que van fugir de casa, han substituït la família organitzant-se en bandes i és freqüent entre ells la delinqüència i la prostitució.

No van a l'escola i no acostumen a treballar. Sobreviuen demanant almoines o practicant una de les 12

Nens del carrer a una casa d'acollida a Lima. Els nens són el sector de població més afectat per la misèria al Perú.

modalitats de l'ofici del robatori. Generalment són "autospartes" (els que roben accessoris dels cotxes), "cordeleros" (els que roben roba estesa dels patis de les cases) o bé "escaperos" (els que roben bosses mitjançant el sistema del "tirón"). Actuen sempre junts, d'aquí el nom de "pirañas". El "terokal", una goma d'enganxar amb un terrible poder dissolvent, és la seva droga per excel·lència. És barata, assequible i d'efectes al·lucinògens i desinhibidors ràpids, però amb efectes corrosius per a la salut. Tots ells l'usen.

Les autoritats peruanes estan demostrant aquest darrers anys una certa preocupació pel problema, però la veritat és que es fa necessària i urgent una actuació molt més ràpida, clara i decisiva que inclogui la solució a problemes laborals i de millora d'ingressos a les famílies d'escassos recursos que els permeti atendre i vetllar pels seus fills i no veure's abocades a abandonar-los a la seva sort.

(L.S. Lima)

Argentina:

CONTINUEN LES DETENCIONS DE MILITARS

L'Almirant retirat Antonio Vañek va ser arrestat recentment en relació als abusos comesos durant la dictadura militar a l'Argentina, entre els anys 1976 i 1983.

Antonio Vañek, cap d'operacions navals durant la "guerra sucia", va ser detingut per la seva vinculació amb el segrest i adopció il·legal de fills i filles de dones detingudes desaparegudes o assassinades.

El marí retirat és el tercer militar

d'alt rang detingut en relació al cas. Al juny va ser arrestat l'exgeneral Jorge Videla, el novembre passat l'Almirant Emilio Massera i ara l'Almirant Antonio Vañek. Tant Videla com Massera compleixen actualment detenció domiciliària degut a la seva avançada edat, ja que els dos tenen ja més de 70 anys.

La captura de l'Almirant Antonio Vañek va ser ordenada pel jutge Adolfo Bagnasco, qui des de fa anys

investiga on són els cents de nens i nenes segrestats durant la dictadura militar. D'acord amb informacions de les organitzacions de Drets Humans argentines, la llista d'alts càrrecs militars implicats en aquest cas és llarga, i no es descarta que en les properes setmanes siguin altres militars els qui hagin d'anar a la presó per ordre de la justícia.

(Notícies Aliades)

Paraguai:

LA DEMOCRÀCIA AMENAÇADA

Raúl Cubas, elegit l'any passat President de Paraguai, va rebutjar la decisió de la Corte Suprema que ordenava el retorn a la presó del general retirat Lino César Oviedo per cumplir la condena de deu anys imposada per la justícia per l'intent de cop d'estat que va protagonitzar l'abril de 1996 contra el president Juan Carlos Wasmosy.

Quan Raúl Cubas va assumir la presidència del govern paraguaià una de les primeres mesures que va prendre va ser indultar al general colpista Lino César Oviedo, el seu amic personal i soci en algunes empreses familiars.

El rebuig de Cubas a la decisió de la Corte Suprema d'invalidar el seu indult i obligar a Oviedo a retornar a la presó ha sigut criticat des de tots els sectors polítics de Paraguai.

El propi vicepresident Luis María Argaña, va dir que "El rechazo de Cubas al fallo de la Corte Suprema puede significar el retorno a un régimen dictatorial. En el momento en que se rompe el equilibrio de poderes y no hay respeto a un poder, estamos ante la presencia de una dictadura."

Segons el senador del "Partido Colorado" Luis González "Cubas produjo un golpe de estado porque desconoció la vigencia de la máxima autoridad judicial de la República. Esto es realmente inadmisibile".

Per la seva banda l'Església Catòlica, una de les institucions més respectades de Paraguai, també s'ha pronunciat en contra de la decisió de Cubas, dient que "las acciones del presidente del gobierno ponen en peligro el futuro democrático del país".

Claudio Giménez, Bisbe de Caacupé, va emfasitzar que "la Iglesia considera un mal muy grave la lucha entre poderes del Estado y el no respeto de las decisiones de la Corte Suprema de Justicia". Mentrestant el General Lino César Oviedo continúa viatjant lliurement per tot el país tractant de demostrar que gaudeix de suport popular.

En una de les seves darreres declaracions va dir que "si los miembros de la Corte Suprema que dictaron la sentencia en mi contra no presentan su renuncia pronto, yo mismo me encargaré de sacarlos a patadas." Les seves paraules

Les forces militars segueixen éssent un perill per a les democràcies llatinoamericanes.

reflecteixen sense cap mena de dubte quina és la postura del General i demostren també com la situació política actual al Paraguai és visiblement molt delicada.

És trist veure com els militars de l'estil de Pinochet segueixen vius encara a l'Amèrica Llatina.

Bolívia:

UN SISTEMA JUDICIAL INJUST

Juan Carlos Pinto, mestre i escriptor, és víctima del distorsionat sistema judicial bolivià. Acusat de delictes de complicitat amb el terrorisme va passar llargs anys a la sobrepoblada presó de San Pedro, malgrat la seva insistència d'innocència i de no haver-hi proves reals contra ell. Va ser posat en llibertat al març de 1997 sota la llei Blattman, coneguda també com la llei de les llibertats provisionals aprovada l'any 1996 i que permet l'alliberament de presoners que han estat detinguts durant més d'un any sense haver estat jutjats.

Juan Carlos Pinto momentàniament no està a la presó, però ha d'informar a les autoritats policials cada setmana sobre les seves activitats. Si no es presenta, serà empresonat novament. Els seus moviments estan restringits. Ha d'avisar de tots els seus moviments dintre

del país i no pot abandonar el territori bolivià, la qual cosa li impedeix portar a terme la seva tasca com a activista social de l'Església Catòlica, no pot acceptar invitacions a congressos ni participar a seminaris, tallers o trobades que es realitzin fora del país.

El calvari de Juan Carlos Pinto va començar l'any 1992 quan va ser arrestat per la policia acusat de col·laborar amb els sectors terroristes. Va ser torturat durant vuit dies. "La tortura en Bolívia es común para cualquiera que es arrestado por la sección de inteligencia de la Policía Nacional, especialmente para aquellos acusados de terrorismo o narcotráfico. Pero lo más serio y grave del problema es que la policía utiliza para detener cualquier síntoma opositor, o cualquier voz crítica, el camino más fácil de acusarlo de este tipo de

delictos" afirma Juan Carlos Pinto.

Pinto va estar a la presó de San Pedro en La Paz durant cinc anys sense ser jutjat. La Policia encara el vigila i "por supuesto que todavía existe la posibilidad que en cualquier momento vuelva nuevamente a la cárcel". El seu delict: tenir postures avançades i crítiques i predicar la justícia social des de la seva tasca com a Coordinador de la juventut catòlica diocesana a la cèntrica ciutat de Cochabamba.

Aquesta és tan sols una petita mostra de com actua la justícia actualment a Bolívia.

Segons Daniel Moriarty, un missioner de la Companyia de Maryknoll que treballa amb presos a la presó de San Pedro a la Paz, "por lo menos la mitad de los 6.000 presos que hay en las cárceles de Bolivia no han sido juzgados y muchos de los acusados de delitos políticos languidecen en sobrepobladas celdas por más de ocho años. Sólo en la cárcel de San Pedro de los 2000 presos, más del 75% no ha sido juzgado ni sentenciado".

La Paz. John Ludwick.

ACTUALITAT AFRICANA

“**R**esulta fàcil escoltar a Occident que Àfrica no té sol·lució perquè es desangra en lluites tribals. Una explicació mítica que com a tal no té rerafons històric. Tot es redueix a un odi que es remunta a la nit dels temps, que és una frase rodona per anar a dormir, per a girar la cara, fins i tot suficient per a evitar un donatiu que pugui paliar el patiment dels innocents”.

Ho diu el periodista Alfonso Armada al seu excel·lent llibre Cuadernos Africanos (Península, 1998), un recull d'impressions dels seus viatges, on també afegeix: "Ruanda volia sumar-se a l'economia mundial, i el seu govern es va deixar aconsellar pels tècnics de l'FMI. Després de la implantació de les polítiques d'ajustament de l'FMI els salaris van baixar un 30 per cent. La terra de Ruanda és òptima pel cafè i el te. ¿Per què no dedicar la major part dels cultius al cafè i al te per a poder competir en el mercat mundial? Així es va fer. Fins que els preus es van ensorrar i l'economia precària es va fer inexistent. La fam es va duplicar. Un terreny inhàbil, agònic, i un cafè que no es pot convertir en pans. Noves ones de nens sense escola i de joves a l'atur, absorbits per partits que es dediquen a formar-los com a milicians (...)"

Aquestes i altres reflexions omplen els quaderns africans de l'enviat especial d'El País al continent. Una zona on, per cert, pocs governants veuen amb bons ulls les crítiques dels periodistes. A finals de desembre passat Nyemb "Popoli", el caricaturista de la publicació satírica Le Messenger Popoli, va abandonar clandestinament el Camerun després de rebre, segons va dir, moltes amenaces de mort a més d'haver estat víctima d'agressions.

De l'última d'elles es va escapar pels pèls: el 12 de desembre dos homes armats van entrar a casa seva quan ell no hi era, així que va ser un parent el que va rebre les amenaces a cop de matxet.

Al Txad, també, dos periodistes del bimensual privat L'Observateur van ser condemnats el desembre passat a pagar 500.000 francs CFA cadascun (unes 125.000 pessetes) i a complir un any de presó. El seu delictes:

Joves rebels porten el terror a Freetown, capital de Sierra Leone.

haver publicat les acusacions de corrupció contra el president de l'Assemblea fetes pel diputat Ngarledjy Yorongar en el transcurs d'una roda de premsa.

CORRUPCIÓ

Curiosament, en els darrers mesos alguns caps d'Estat africans han pujat al carro de l'anti-corrupció. Si més no pel que fa a les seves declaracions públiques. Un dels últims ha estat Yoweri Museveni, el president d'Uganda. Seguint l'exemple del seu homòleg kenyà, Museveni ha qualificat la corrupció de "monstre a batre" i ha reconegut que ha minat la policia i l'aparell judicial i que, en definitiva, ha alterat el progrés econòmic del país. Uns comentaris que no han arribat perquè sí. Uns dies abans el Banc Mundial havia assegurat que Uganda perdia entre 250 i 300 milions de dòlars cada any sense justificació aparent.

Segons el cap de la policia ugandesa, 300 policies han estat condemnats per assumptes de corrupció el 1998. El propi cap de policia, Cossy Odomet, en sortia esquitxat el passat 5 de gener: les recerques l'apuntaven com implicat en molts cassos de corrup-

ció i finalment va ser reemplaçat en el càrrec pel seu adjunt, John Kisembo, el qual està presumptament net de tota culpa. Al menys de moment.

MILLORES A ETIÒPIA

Però no tot són males notícies al sud del Sàhara. Segons el Programa Alimentari Mundial (PAM) i l'Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura i l'Alimentació (FAO), la producció de cereals i plantes lleguminoses a Etiòpia va augmentar un 36 per cent en els dos darrers anys fins arribar a 11,6 milions de tones. Aquest resultat, encara que inferior al rècord històric assolit el 1996, es deu a la bona època de pluges, a la bona utilització d'adobs, a les millors llavors i a la disminució de les malalties parasitàries.

Unes dades, però, que no ens han d'el·luernar. La FAO estima que de totes maneres uns dos milions d'etiòps encara dependran de l'ajut alimentari aquest any, que haurà de ser d'unes 180.000 tones. Un altre problema encara existent és el de l'accés a la producció i que en aquest país un 40 per cent de la població, és a dir, uns 26 milions de persones, pateixen desnutrició. La nova escalada militar registrada aquest últims dies a la frontera entre Eritrea i

l'antiga Abissínia per diferències territorials no ajudarà, òbviament, a fixar l'atenció del govern d'Addis Abeba en problemes agrícoles.

GUERRA

Malauradament, on l'intercanvi d'artilleria és el principal problema és, per exemple, a Sierra Leone, on un any després del retorn del president Ahmed Tejan Kabbah tot està per a arreglar. Les escenes de brutal violència i crueltat humanes als carrers de Freetown han acabat altre cop amb tota esperança dipositades en l'ECOMOG quan aquesta força d'interposició africana va reinstal·lar al poder el dirigent escollit democràticament el març de 1996.

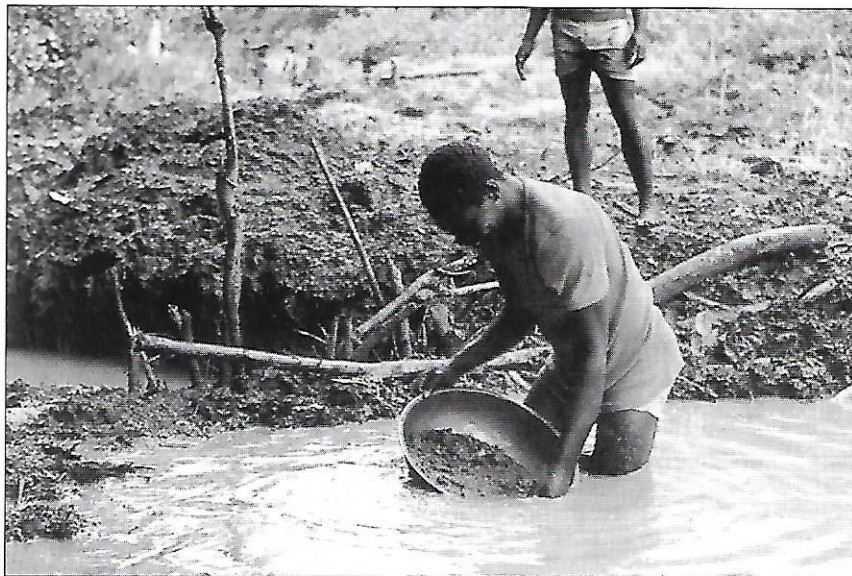
A principis d'aquest any les tropes de l'aliança del AFRC (Consell Revolucionari de les Forces Armades, el que va foragitar Tejan Kabbah) i el RUF (Front Revolucionari Unit) han irromput a la capital i, de fet, han escampat la rebel·lió a tot el país fins arribar a controlar la major part de les zones diamantines del nord i l'est del país. L'exèrcit nacional, en plena reestructuració i amb nombroses desercions cap al bàndol rebel, i les Forces de Defensa Civil lleials al president electe, es mostren incapaços de fer front els insurgents.

Mentre l'ECOMOG demana més recursos dels països veïns i Libèria és acusada per Freetown de recolzar la guerrilla, la població civil és la principal víctima de l'espiral d'assassinats. Segons l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats, 350.000 persones han estat desplaçades a l'interior del país des de la represa de la guerra civil. El 1998 un total de 210.000 sierra-leonesos han travessat la frontera buscant refugi.

Les escenes més esgarrifoses han estat protagonitzades per menors que, sota els efectes de les drogues i o de la mateixa febre de sang que impera als carrers a la caça del presumpte enemic, han comès atrocitats de tot tipus. Es compta que l'AFRC-RUF ha reclutat uns 3.000 nens per combatre sense cap mena d'ideologia política i amb el terrorisme més brutal com a única bandera.

ANGOLA

Uns quants milers de quilòmetres al sud, la situació torna a ser regressiva a l'ex-colònia portuguesa d'Angola, on

Recerca d'or a un riu del Congo. El país és molt ric en minerals.

ha recomençat els combats la Unió Nacional per la Independència Total d'Angola (UNITA). Aquest cop és "una guerra dels aires", com resumeix el segon número de gener de la revista Jeune Afrique Economie. L'UNITA ha abatut mitja dotzena d'avions, encara que ha responsabilitzat les Forces Armades Angolese (FAA) de la caiguda dos aparells de l'ONU.

La seu de les Nacions Unides a Nova York ha tret fum de còlera i Kofi Annan s'ha mostrat més revoltat que mai, una reacció lògica després de tota la feina que es ve realitzant des del protocol de la pau iniciat a Lusaka el 1994. El desafiament contra l'ONU ha inclòs el refús a l'assistència als seus funcionaris implicats a l'accident, tot i saber-se en un primer moment que podien haver-hi supervivents.

La situació, en definitiva, és de "guerra total". Els combats es succeeixen amb acarnissament a les províncies de Malanje (nord) i Huambo (centre). Fora de les regions costeres (i petrolíferes) de l'Oest, de l'enclavament de Cabinda i d'algunes capitals provincials, el govern central ja no controla aquest país immens de 1.300.000 quilòmetres quadrats, quasi tres vegades més que l'Estat espanyol.

KINSHASA

I què se n'ha fet del Congo de Kabila? D'aquell que havia de tornar a Kinshasa tots els somnis robats pel mariscal Mobutu? Les hostilitats a

Angola i la veïna Congo-Brazzaville no són gaire bona influència per a un dels Estats més extensos i rics -en recursos naturals- d'Àfrica. La guerra ha ressorgit també a la República Democràtica del Congo instigada per forces rwandeses i ugandeses.

Els rebels contra Kabila han avançat des de l'agost de 1998 i han pres diverses ciutats. És difícil trobar camins de diàleg entre el govern i els rebels, cada cop més forts.

En una situació que recorda massa la de Mobutu, Kabila accepta la idea d'una taula rodona amb participació de l'Organització de la Unitat Africana (OUA) i l'ONU. Per l'altre costat, la rebel·lió exigeix un cert nombre de ministres claus: Afers Exteriors i Defensa, per exemple. Mentrestant, Laurent-Désiré Kabila deté opositors polítics i alguns dels seus col·laboradors. La por al caos ha fet el seu efecte. La inflació s'ha disparat altre cop.

Pels analistes, en aquesta guerra motivada per les ambicions financeres -la República Democràtica del Congo té dos terços de les reserves mundials de cobalt, el 10 per cent del coure, el 33 per cent de diamants i grans jaciments de manganès, or urani i petroli- i ha implicat a soldats d'un total de nou països africans. A més de Rwanda i Uganda, les ànsies d'expansionisme dels quals estan en l'arrel del conflicte, també hi ha Burundi -també amb els rebels- i Zimbabwe, Angola, Namíbia, Txad, Líbia i Sudan -aquests al costat de Kabila.

CUANDO LA UNIÓN EUROPEA SE RODEA DE UN CORDÓN SANITARIO

¿El temor a flujos incontrolados de emigrantes está a punto de convertir a la Unión Europea (UE) en una fortaleza de muros cada vez más infranqueables? Los Quince tienen la intención de crear un "cordón sanitario" alrededor de sus fronteras comunes, transformando los países de Europa central y oriental y Turquía en Estados tapón encargados de retener los refugiados y resolver sus demandas. Los países de la Unión que ya están comprometidos, como Bélgica, en un tratamiento securitario de la inmigración, intentan de esta forma descargar, colectivamente, sus responsabilidades sobre países terceros, países que están muy lejos de ofrecer todas las garantías en materia de respeto a los derechos humanos.

JELLE VAN BUUREN*

Los kurdos solicitantes de asilo que el invierno pasado llegaron a Europa en pequeñas embarcaciones provocaron el pánico en las cancillerías. Alemania, Holanda y Austria movilizaron sus aduanas y amenazaron con cerrar sus fronteras. Italia, nuevo miembro del espacio Schengen, fue severamente criticada por la mala vigilancia de sus fronteras. No se trataba, sin embargo, más que de 2000 personas que huían de la guerra civil en el norte de Irak y el sureste de Turquía... Se adoptaron una serie de medidas prolongando en su mayoría disposiciones ya en vigor, con el fin de luchar contra los barqueros que ayudaban a los solicitantes kurdos de asilo a franquear fronteras: colaboración reforzada entre las autoridades fronterizas; entre las policías nacionales, los servicios de información y Europol; mejora de los sistemas de información.

La Unión Europea (UE) tomó una iniciativa más ambiciosa, pero menos espectacular, anunciando la apertura de un diálogo con Turquía sobre las posibilidades de una "solución regional" al problema. Un informe confidencial sobre los encuentros entre altos funcionarios europeos y turcos precisa la naturaleza de esta "solución". La UE ofreció su ayuda a Turquía para mejorar sus controles en las fronteras, sus capacidades de detección de documentos falsos y de readmisión de emigrantes clandestinos, y para la lucha contra el tráfico de personas. Finalmente, propuso promocionar asistencia técnica y financiera para la puesta en marcha de centros de detención para los inmigrantes que entraran clandestinamente en Turquía. De manera significativa, los

funcionarios turcos manifestaron su rechazo a cualquier implicación del Alto Comisionado de Naciones Unidas para los Refugiados (ACNUR) en este asunto: *"Las autoridades estiman que la intervención del ACNUR en los centros de acogida no tiene justificación en la medida que sólo serían detenidos los inmigrantes ilegales. De forma general, estas autoridades no ven con buenos ojos una cooperación más estrecha con el ACNUR sobre esta cuestión"*.

Desde un punto de vista lógico, esta postura plantea un problema delicado. Pues en materia de derecho de asilo la clave es estar seguros de si se

---

Turquía es el principal país de tránsito para los solicitantes de asilo y los emigrantes con destino Europa

---

está en presencia de un "inmigrante clandestino" o de un refugiado "auténtico". En el caso de Turquía, esta cuestión está muy lejos de ser sólo teórica: tanto el ACNUR como Amnistía Internacional han criticado en varias ocasiones a las autoridades de Ankara por el carácter expeditivo de los procedimientos que aplican, por su negativa a reconocer a los solicitantes de asilo no europeos y por la devolución a su país de origen de millares de refugiados cada año,

cuyos expedientes no han sido objeto de ningún tipo de examen.

Turquía no parece ser el Estado más cualificado para pronunciarse sobre la opción al derecho de asilo. El Estado turco persigue a los kurdos y a las organizaciones de izquierda y ha sido acusado repetidas veces de violar los derechos humanos. Aunque no resulta sorprendente que se niegue a dejar que el ACNUR meta la nariz en sus asuntos, sí es, en cambio, sorprendente que la Unión Europea no considere esto como obstáculo: *"La presidencia y la Comisión indican que se trata de un proyecto en el que la experiencia y los fondos europeos podrían resultar inútiles"*, indica el informe. La UE no ha cesado de condenar a Turquía por la violación de los derechos humanos. Este es incluso el motivo oficial esgrimido para rechazar su adhesión. Pero cuando se trata de detener o encarcelar a los solicitantes de asilo los Quince parecen olvidar estas objeciones.

Se trata de un gran reto para la Unión, ya que Turquía es el principal país de tránsito para los solicitantes de asilo y los emigrantes con destino Europa. Los kurdos no han sido los únicos en tomar la "ruta de los Balcanes": los iraquíes, los iraníes, los afganos, los tamiles y los paquistaníes, hacen la misma ruta. Además, desde hace una decena de años, Europa es de nuevo "productora" de refugiados, especialmente procedentes de la antigua Yugoslavia y de los Balcanes: la cifra rondaría hoy los 6,5 millones y los gobiernos de la UE gastaron más de 12.000 millones de dólares para responder a sus peticiones de asilo en 1996. La Unión intenta impedir la entrada de nuevos solicitantes,

mediante una panoplia de medios legales o prácticos. La Asamblea Parlamentaria del Consejo de Europa y el ACNUR estiman que la acumulación de estas medidas restrictivas, mezclando refugiados e inmigrantes ilegales, pone en peligro el derecho de asilo que los gobiernos europeos suscribieron generosamente después de la segunda guerra mundial.

El 30 de noviembre de 1991, los ministros europeos encargados de la inmigración adoptaron la noción de "país tercero seguro": los solicitantes de asilo que intentan entrar en el territorio de la Unión, procedentes de uno de esos países, son devueltos sin que su solicitud sea ni siquiera examinada.

Declarando "seguros" a los países de Europa central y oriental, al Unión se ha dotado de un "cordón sanitario" a lo largo de sus fronteras con el Este. "Si tenéis necesidad de protección, dirigíos a ellos", se explica en resumen, a los solicitantes desestimados. "¿Por qué deberíamos dar nuestra protección si otros pueden hacerlo igual de bien?". Para que un dispositivo así fuera aceptable, sería necesario, en primer lugar -explica el ACNUR-, asegurarse de que los solicitantes de asilo tienen efectivamente acceso, en los países llamados "seguros", a procedimientos que les permitan hacer valer sus derechos. Pero los Estados de Europa central y oriental hace poco que ratificaron la Convención de Ginebra y no están muy al tanto de todas las obligaciones. Alemania es el país que aplica más ampliamente la noción de "país tercero seguro" y resulta imposible, para un solicitante de asilo, acceder a ella por vía terrestre.

La Unión Europea intenta actualmente blindar de la misma manera sus fronteras meridionales. Una etapa suplementaria hacia la puesta en marcha que cuenta con su beneplácito: la acogida de refugiados en sus regiones de origen. Desde hace años, las consultas intergubernamentales sobre políticas de derecho de asilo, de refugiados y de inmigración -red informal compuesta por los quince miembros más importantes del ACNUR- están a favor de un dispositivo de este tipo que permitiría retener a los solicitantes de asilo en centros situados lo más cerca posible del país que proceden. En el interior de esas

"zonas internacionales protegidas", se les ofrecería la protección temporal del ACNUR, de Estados Unidos o de la Unión Europea.

Dos estudios realizados por esta red ponen en evidencia las ventajas que se esperan del sistema: *En principio, la instauración de tales medidas debería permitir a los Estados justificar la expulsión de los solicitantes espontáneos de asilo hacia esas zonas internacionales protegidas.* Además, *"una acogida regional en forma de protección temporal debería tener un efecto disuasorio, impi-*

La Unión Europea intenta actualmente blindar de la misma manera sus fronteras meridionales

diendo que abusaran de un instrumento de protección los inmigrantes que no buscan realmente protección sino, más bien, un mejor nivel de vida". A pesar de todo, los autores del informe se ven obligados admitir que el sistema tiene algunos inconvenientes. El objetivo de la operación es ofrecer una protección temporal, pero ¿temporal hasta cuándo? La creación de esas zonas internacionales protegidas ¿sería una escapatoria para la comunidad internacional que podría así aparcar indefinidamente a los refugiados? ¿No existe un riesgo de institucionalización de los Estados albergantes destinados a los refugiados? Aunque el propio ACNUR es muy crítico respecto a estos proyectos, sus quince principales accionistas tienen mucho peso en la decisión.

Los gobiernos europeos han adoptado la noción de "región segura en el interior de un país", que esperan poder aplicar, especialmente, al caso de los kurdos de Turquía. Sería tarea del refugiado buscar una zona de protección en el seno de su propio Estado, lejos de los combates por ejemplo. Esforzándose así por conseguir organizar la acogida de los refugiados en una región turca, la UE se instala en una política de hechos consumados, en la que cada acuerdo significa un paso suplementario hacia el

sistema que quiere poner en marcha y que equivale a considerar que los flujos actuales de inmigrantes y refugiados son estructurales, permanentes y de gran envergadura. (...)

La cuestión de las migraciones pone de manifiesto una gran paradoja del discurso neoliberal que predica la desregulación, la flexibilidad y la privatización, y entona el himno del Estado minimalista y a la libre circulación de bienes, servicios y capitales. Sin embargo, con frecuencia son otras las reglas de juego cuando se trata de aplicarlas a la libre circulación de personas y al tratamiento de las peticiones de asilo. El Estado puede entonces usar todos los medios de que dispone para restringir la libertad.

Esta paradoja encuentra su expresión más flagrante en la utilización del término "refugiado económico", creado con el fin de distinguir a los "verdaderos" de los "falsos" solicitantes de asilo. El problema no es tanto que esta distinción esté basada en una construcción un poco artificial sino, más bien, en que tenga connotaciones negativa. En realidad, un "refugiado económico" encarna todo lo que el neoliberalismo valora como principios que deben regir la sociedad: el deseo de progreso y de prosperidad, la responsabilidad individual, la asunción de riesgos, etc. Un parado que deja el sur para ir al norte de España a buscar un empleo se presenta como un buen ejemplo de flexibilidad y de perseverancia personal, dos cualidades que se esperan de un trabajador moderno. En cambio, al que viene de mucho más lejos con el mismo objetivo, se le señala con el dedo como un fraudulento, un cazador de fortunas, un aprovechado.

El vocabulario neoliberal utiliza mucho las palabras "libre" y "libertad". Si se mira más atentamente, esta libertad no vale para todo el mundo. O, más exactamente, depende de la nacionalidad y de la situación de quienes la reivindican. Está subordinada a las relaciones económicas y a los intereses. Desde este punto de vista, el caso de la inmigración está muy lejos de ser único.

Estret de Le Monde Diplomatique.

* *JELLE VAN BUUREN és investigador i periodista especialitzat en qüestions europees, col·laborador del Bureau Eurowatch.*

MARKETING AMB CAUSA, FINS A ON?

Per Eduard Soler *

Una campanya publicitària d'una marca de tabac anunciant l'aportació del 0,7% (del 0,7% de què?) a una ONG ha posat d'actualitat de nou el debat sobre la relació entre el marketing i la solidaritat. En els últimes anys, altres empreses han utilitzat en la seva comunicació l'anomenat marketing amb causa, es a dir l'associació del valor de la solidaritat en favor de la imatge d'un producte o un servei.

Ens comencem a preguntar fins a on pot arribar l'ús de determinats valors per vendre productes o serveis

---

Fins avui, havíem pogut comprar llet i ajudar als nens de Mauritània, comprar ulleres i ajudar als nens del Sàhara, comprar un telèfon mòbil o informàtica i col·laborar amb una ONG, comprar una nina i ajudar a la investigació de la leucèmia, o aprendre anglès en una acadèmia i col·laborar amb l'apadrinament d'un nen a l'Índia. Fins i tot utilitzant la targeta de crèdit podem ser solidaris en diferents causes. És veritat que fins avui comprar tabac no havia estat un acte tant solidari (un al·legòric 0,7 transformat en fum), però altres actes de consum més saludables, ens havien donat la oportunitat de ser-ho.

Mes enllà del cas particular, (sens dubte singular, ja que la publicitat del tabac i l'alcohol està regulada per una llei molt restrictiva, degut al seu perill per la salut i la seva relació amb la addicció i la població jove), la realitat és que ens comencem a preguntar fins a on pot arribar l'ús de determinats valors per vendre productes o serveis.

Sembla clar que si reclamem que el nostre Ajuntament destini el 0,7% a

programes de solidaritat o si nosaltres mateixos materialitzem la nostra solidaritat en aportacions puntuals o periòdiques a causes solidàries, és desitjable aquesta actitud també en les empreses. Les empreses, però, tenen com objectiu principal vendre productes o serveis i millorar els seus beneficis. En principi, quan una empresa fa seus els valors de la solidaritat i això fa augmentar les seves vendes, aquesta relació es pot veure com una fusió d'interessos, els de l'empresa, i els del consumidor i els de la societat.

La pregunta sorgeix quan aquest acte solidari es converteix únicament en una estratègia de marketing. En aquests moments aquesta relació desvirtua el valor de solidaritat. L'empresa aprofita una moda i utilitza la solidaritat per millorar la seva imatge. I el que és més important, amb aquesta actitud frivolitza el valor de la solidaritat i ajuda a perpetuar una situació sense reflexionar sobre les veritables arrels de la injustícia i en definitiva els veritables motius del problema.

L'empresa aprofita una moda i utilitza la solidaritat per millorar la seva imatge

---

Una de les crítiques que s'ha fet a la campanya de tabac és que l'empresa no tenia previst com canalitzaria la seva solidaritat. Habitualment però, l'empresa materialitza la seva solidaritat col·laborant amb una ONG. Sens dubte cal una reflexió sobre quin es el paper de les ONG en front del marketing amb causa.

El finançament de les organitzacions no lucratives, mes enllà de l'excessiva dependència de les administracions públiques, es un dels reptes dels propers anys en el

nostre país. Una de les fonts de captació de recursos possibles són les empreses. La col·laboració entre les organitzacions no lucratives i les empreses no es encara molt freqüent en el nostre país. Tot sovint, aquestes col·laboració es redueix a una transferència de diners justificada en una memòria anual. Si el marketing amb causa neix d'una confluència d'interessos (empreses i ONG), no hem d'oblidar que el

---

El principal interès de les ONG no és obtenir més recursos, si no la defensa d'uns determinats valors

---

principal interès de les ONG no és obtenir més recursos, si no la defensa d'uns determinats valors. Així doncs, el repte de les ONG és tenir la iniciativa per trobar noves formes de relació amb les empreses sense oblidar quina és la seva raó de ser. No tot és vàlid, no totes les empreses i no de totes les estratègies de marketing són bones. Defensar uns valors te incompatibilitats.

Sembla que les empreses s'han adonat que en aquests moments la solidaritat és un valor en la societat. Les ONG han de treballar per aconseguir que aquesta moda es converteixi en cultura. L'objectiu de treballar per un món més just i solidari ha de ser l'objectiu de tots els sectors de la societat, inclús des de l'àmbit professional, i les ONG han de saber trobar els mecanismes per unir esforços i avançar en aquest objectiu.

---

* Eduard Soler és Gerent de la Fundació Sabadell Solidari.

Biblioteca de la Lliga dels Drets dels Pobles.

De les novetats entrades recentment destaquem:

○ **HACIA UN MUNDO SIN POBREZA**

Muhammad Yunus

Editorial Andrés Bello. Santiago de Chile y Barcelona, 1998, 334 pags.

Un banc que només presta diners, sense garantia, als absolutament pobres. Un banc en el que el 94% dels clients són dones i té més de dos milions de clients a seixanta països. Un banc que recupera el 98% dels seus préstecs. Un banc nascut en un dels països més pobres del món i que avui opera també a EEUU, a França i Noruega. "Hi ha a la vora de mil tres cents milions de persones que viuen en aquest planeta per sota del sostre de la pobresa. Amb el nostre banc hem començat a disminuir aquesta xifra... No soc un banquer convencional; soc, més aviat, un prestador d'esperança" cita de l'autor.

○ **MEDI AMBIENT**

Una crisi civilitzadora, Martí Boada i Anna Zahonero

Edicions La Magrana, Barcelona, 1998, 250 pags.

En les darreres dècades, el primer món ha assolit uns extraordinaris nivells de progrés científic i tecnològic però, a la vegada, s'ha avançat en el deteriorament del medi i en el risc ambiental. Els autors fan una anàlisi exhaustiva i detallen amb realisme quina és la situació actual al nostre planeta de temes com el canvi climàtic, la capa d'ozó, la pèrdua de la biodiversitat, l'augment de la població i l'esgotament de recursos no renovables.

○ **LAS HERIDAS ABIERTAS**

Las dos orillas del mediterráneo: ¿un destino conflictivo?; Sami Nair

El Pais-Aguilar, Madrid, 1998, 237 pags.

Crisis socials, ascens de l'integrisme religiós, Algèria, agressió de Saddam Hussein a Kuwait seguida del genocidi sense precedents dels Estats Units contra el poble irakí, el pla de pau desfavorable pels palestins i a pesar d'això l'obstinat rebuig de la dreta israelí, problemes a Turquia, Xipre, Iugoslàvia, etc. I Europa es protegeix amb una barrera massa visible, impotent i indiferent davant dels problemes i sofriments actuals dels pobles veïns i dels problemes que s'endevinen en el futur com el repartiment de l'aigua, les migracions, medi ambient, etc.

○ **EL LOBBY FERROZ**

Las ONG ante el comercio de armas y el desarme; Vicens Fisas

Icària, Barcelona, 1998, 136 pags.

Aquest llibre explica la campanya "Hi ha secrets que maten" que han organitzat quatre ONG compromeses en la lluita a favor del desarmament: Amnistia Internacional, Greenpeace, Metges sense fronteres i Intermón. El Lobby feroz és l'exercici de pressió que hauriem de fer tots els éssers compromesos amb la vida en favor d'un món sense el comerç d'unes armes que només serveixen per a la mort.

○ **SUPERVIVÈNCIA NACIONAL I DRET A L'AUTODETERMINACIÓ**

Albert Malaret i Sureda

Column edicions, Barcelona, 1998, 411 pags

En aquest llibre l'autor tracta de compendiar la vasta problemàtica que es deriva de l'existència de les nacions, especialment les que no estan constituïdes en estat. Definir el que és nació, la seva gènesi, les diferents teories al respecte, el nacionalisme, amb les seves varietats i els fonaments dels drets dels pobles a l'autodeterminació.

○ Vegeu també la secció "un llibre, un autor" a l'última pàgina

DES DE LA JUNTA...

LA LLIGA FA POLÍTICA

Podria semblar que l'expressió "organització NO-governamental" tanca la porta a qualsevol relació entre les anomenades ONG's i la Política. No és pas el nostre cas. En l'Ideari de l'entitat afirmem que *"a l'arrel dels problemes i carències que pateixen molts pobles del món, i moltes persones i grups del nostre propi poble, hi ha, amb una importància enorme, aspectes i factors socials i polítics. Aspectes que necessàriament s'han de tenir en compte si es vol anar a milloraments reals i estables. És a dir, si es vol fer humanisme a més d'humanitarisme, i emancipació a més de cooperació.*

És possible que la cooperació a la subsistència o al desenvolupament material d'altres pobles sovint esdevingui urgent. Però aquesta atenció als aspectes socials i polítics és allò realment important si es vol un veritable canvi en el món. En cada cas, naturalment, cal estudiar i especificar quins són els punts claus d'això realment important. Però sempre ens cal tenir molta consciència del desequilibri mundial en el repartiment de la riquesa i de les oportunitats. És una clara situació d'injustícia. I hem d'anar cap a models econòmics, socials i polítics alternatius, amb consciència planetària.

Això inclou el lluitar també a casa nostra, en la nostra pròpia terra i ciutat, per un canvi de valors i d'actituds, per una superació del consumisme en tots els seus aspectes"

Així, doncs, fem política des de la Lliga? Fem política sempre que treballem tal com hem dit en l'Ideari. Política no-partidària, però política al cap i a la fi.

Tal com hem anat "fent Lliga" podríem dir que la nostra acció política s'ha caracteritzat, entre d'altres, pels següents trets bàsics.

D'entrada cal destacar el reconeixement i respecte pel paper específic que correspon als partits polítics i altres associacions amb vocació de govern local, nacional o estatal. És sens dubte un servei indispensable pel bon funcionament de la societat. La nostra experiència de relació amb els partits locals o d'àmbit nacional ha estat prou bona tot i que podria donar més de si.

En segon lloc des de les ONG's, i des de la Lliga en concret no tenim voluntat de competir amb els partits o agrupacions d'electors per fer propostes de govern amb la intenció de governar si s'escau. El nostre objectiu és crear opinió i cultura política entorn els objectius amb els quals ens hem compromès treballar. Influir, sí. Governar, no.

Els dos punts anteriors faciliten el tercer. És a dir la creació d'espais de reflexió i acció per tothom que vulgui implicar-se siguin quines siguin les seves opcions polítiques mentres acceptin el comú Ideari que l'entitat va formular en un moment determinat i que resta obert a nous aprofundiments consensuats.

Si repassem per un moment les activitats i serveis que ofereix la Lliga veurem que es busca anar a fons dels problemes analitzats: hi ha la voluntat de cercar les arrels econòmiques i polítiques que els fan possibles. És per això que donem una importància especial a la Biblioteca i al Servei de recursos didàctics. No cal dir que la connexió amb la xarxa de biblioteques de la Diputació que promou l'Ajuntament de Sabadell ampliarà encara més el camp de possibles usuaris.

La darrera iniciativa estable de la Lliga ha estat l'escola de formació política que anomenem Politeia amb la clara voluntat d'omplir un buit prou evident en aquest camp i que en anteriors ocasions, en aquestes mateixes planes, ja hem justificat.

Els objectius no són altres que entendre la formació política com una forma d'afavorir la participació democràtica, el debat i l'intercanvi d'informació al voltant del programa bàsic, sense deixar d'analitzar, fonamentar i interpretar les diferents línies d'actuació política.

Els eixos temàtics relacionen la Política amb l'Ètica, l'Economia, la Societat i l'Educació. Així doncs els cursos, seminaris, presentacions de llibres, tertúlies o debats, biblioteca, publicacions o punt d'informació giren entorn d'aquest eixos.

La Lliga fa política d'aquesta altra manera!

Vicenç Creus i Soley

RENOVACIÓ DE LA JUNTA

La Lliga dels Drets dels Pobles ha celebrat la seva assemblea anual el 22 de febrer, per tal d'aprovar l'exercici econòmic del 98 i el pressupost del 99. Enguany també s'ha dedicat la reunió a renovar els càrrecs de president, vice-president, secretari i tresorer, ja que es va prorrogar el seu mandat fa dos anys,

quan tocava renovar una part de la Junta. Tots els socis de l'entitat han pogut presentar la seva candidatura a aquests càrrecs fins al 8 de febrer. Pel que fa als vocals, han estat elegit directament pels grups de treball.

La renovació del càrrecs de la Junta s'havia fet fins ara d'una manera més "familiar" però tant el creixe-

ment de socis de l'entitat com els canvis proposats a través de l'ideari han portat a formalitzar els mecanismes que els Estatuts estableixen sobre la renovació de càrrecs. La proposta també pretén anar donant pas a la gent més joves i a les persones que s'hagin anat incorporant als grups de treball.

ÈTICA I POLÍTICA

Politeia, escola de formació política de la Lliga dels Drets dels Pobles ha organitzat la segona edició del seminari "Ètica i política" els dissabtes 13, 20 i 27 de febrer. L'èxit de públic que va obtenir l'any passat ha portat a tornar a oferir la proposta, que es vol consolidar com un dels cursos bàsics i estables dins la programació de Politeia.

El seminari va a càrrec del professor d'Ètica i Filosofia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Àngel Puyol. El curs fa un repàs històric de les diferents teories sobre el contracte social i introdueix a la discussió sobre els conceptes de justícia, igualtat i llibertat en el moment actual... En definitiva, l'objectiu és reflexionar sobre l'exercici del poder i el caràcter ètic que ha de tenir la pràctica política diària.

El temari es divideix en sis punts: 1-Què és l'ètica?, 2-Ètica i política. Què en podem esperar?, 3-Del moralista polític al polític moral. Maquiavel, Kant i Weber, 4-Les

Seminari Ètica i Política (foto d'arxiu).

teories clàssiques del contracte social. Hobbes, Locke i Rousseau, 5-Les teories contemporànies del contracte social. Nozick i Rawls, 6-La justícia com a llibertat i la justícia com a igualtat.

El seminari "Ètica i política" té com a finalitat –com la resta dels actes de Politeia– reflexionar i debatre sobre allò que significa construir la ciutat: la política.

La programació de Politeia per al curs 98/99 compta amb el suport de la Fundació Jaume Bofill i l'Ajuntament de Sabadell.

BREUS

EL VALOR DE LA CIUTADANIA

El Seminari Permanent d'Educació de la Lliga dels Drets dels Pobles ha organitzat la xerrada "El valor de la ciutadania", a càrrec del professor d'Història de la UAB, Jaume Botey. La conferència ha tingut lloc el 23 de febrer al Casal Pere Quart de Sabadell.

L'objectiu de l'acte era difondre els valors educatius de la nostra societat tan a l'escola com fora d'ella.

BEN AVIAT...

Les activitats programades que més destaquen de cara als propers mesos, en el moment del tancament d'aquesta revista, són les següents:

GRANOLLERS

La seu de Granollers de la Lliga dels Drets dels Pobles organitza el seminari de cultura política bàsica "Val la pena preocupar-se per la política?" els dissabtes 27 de febrer i 7 de març. Serà la tercera vegada que aquest curs té lloc a Granollers, a causa del gran èxit de públic. La professora és la catedràtica d'Història, Roser Solà. El seminari forma part de la programació de Politeia, escola de formació política de la Lliga dels Drets dels Pobles.

QUÈ VOL DIR SER SOLIDARI?

Com ja es tradició per aquestes dates, la Lliga dels Drets dels Pobles convoca una nova edició del concurs de redacció "Què vol dir ser solidari?". El concurs s'adreça a nois i noies de 10 a 14 anys de la comarca. Hi ha dues categories: l'A (destinada als alumnes que estiguin cursant 5è i 6è d'educació primària) i la B (per als de 1r i 2n d'ESO). A cada categoria s'atorgaran tres premis de 15.000 ptes en llibres i una peça d'artesanía llatinoamericana. El jurat està format pels membres del Seminari Permanent d'Educació de la Lliga, organitzadors d'aquesta nova edició del concurs. L'acte de lliurament de premis es farà la segona quinzena de maig.

KOSOVO I LA COMUNITAT INTERNACIONAL

El llicenciat en Història i membre de Justícia i Pau, Pere Ortega, va pronunciar la conferència "Kosovo i la comunitat internacional" el passat 17 de febrer al Casal Pere Quart. D'aquesta manera, el Grup de Treball Bòsnia de la Lliga dels Drets dels Pobles ha continuat la línia d'actes de sensibilització contra la guerra de Kosovo.

En aquest sentit, el grup va organitzar també una concentració al Racó del Campanar, el passat dia 10 de febrer. Durant l'acte es va llegir el manifest elaborat per la Plataforma per Kosovo "Ahir Bòsnia, avui Kosovo. Ja n'hi ha prou", al qual s'hi ha adherit la Lliga dels Drets dels Pobles i la Fundació Sabadell Solidari.

RETALLS DE PREMSA

LA DERECHA HORTERA

Qué duda cabe que la dictadura del general Franco ha marcado la cultura política de los españoles, entre otros modos, generando un fuerte sesgo hacia el centro y el centro-izquierda, mientras en el centro-derecha se ubica algo menos del 10% de los electores, y en la derecha pura, sólo un 3%. El resultado es que, así como la mayoría del electorado encuentra partidos próximos a los que votar, el votante de extrema derecha se encuentra en una posición casi extraparlamentaria, y ése es el espacio en el que emergen algunos populismos, como el de Gil en Marbella.

Por supuesto, ésta es una explicación remota. Otra, más profunda, hablaría del recelo hacia la política, no sé si herencia de la dictadura o ganado a pulso. Pero casi el 70 % de los españoles piensa que *no tiene ninguna influencia en lo que hace el Gobierno* y la idea de que todos los partidos son iguales y que los políticos sólo buscan su propio interés son opiniones extendidas que lanzan a parte del electorado a la abstención o, de nuevo, al populismo.

Como vemos, este populismo -más próximo al de Le Pen o incluso al de Lerroux que al de Perón o Vargas-, es la respuesta a un fracaso parcial de la democracia, bien por falta de representación local, bien por falta de legitimidad general, de modo que Gil es más un síntoma que una enfermedad, que representa a la perfección esa representación de los no representados. Y que, por ello mismo, se asienta sobre una resentida ideología de las anti-ideologías; como Franco, ellos tampoco *se meten en política*. (...)

Emilio Lamo de Espinosa
(catedrático de Sociología)
EL PAÍS, 31 de gener de 1999

NUEVO SIGLO

En los albores de un nuevo siglo ¿cuáles son las principales características del planeta? Estados Unidos domina el mundo como ningún país lo haya hecho nunca. Ejerce una supremacía aplastante en los cinco aspectos que definen una potencia: político, económico, militar, tecnológico y cultural. Acaban de exhibir su hegemonía en Oriente Próximo laminando bajo las bombas a Irak y a sus habitantes sin ningún motivo serio, ignorando (incluso despreciando) la legalidad internacional que encarna la Organización de Naciones Unidas (...)

A escala mundial, la pobreza es la regla y el bienestar la excepción. Las desigualdades se han convertido en una de las características estructurales de nuestro tiempo. (...)

La cifra de negocios de General Motors es superior al PIB de Dinamarca; la de Exxon-Mobil sobrepasa el PIB de Austria. Cada una de las cien principales empresas globales vende más de lo que exporta cada uno de los ciento veinte países más pobres. Estas compañías controlan el 70% del comercio mundial...

Los dirigentes de estas empresas, así como los de los grandes grupos financieros y mediáticos detentan el poder real y, por medio de sus potentes *lobbies*, hacen valer su peso sobre las decisiones políticas. Confiscan la democracia en su propio provecho.

Más necesarios que nunca, los contrapoderes tradicionales (partidos, sindicatos, prensa libre...) son poco operativos. Y los ciudadanos se preguntan qué iniciativas audaces, pueden lograr, de cara al próximo siglo, el restablecimiento del contrato social frente al contrato privado.

Ignacio Ramonet
LE MONDE DIPLOMATIQUE,
gener de 1999

UN LLIBRE, UN AUTOR

LAS NACIONES DEL PROFETA

Manual de geografía política musulmana

El segle que s'acaba -i possiblement en part el que ve- és en major o menor mesura el segle de les nacions: unes, el suficientment madures per a formar part de projectes d'integració supranacional; d'altres, en procés de consolidació. Però totes elles encara essencials, tant per a donar contingut als processos d'integració com per, en l'interior d'elles organitzar l'espai físic i armonitzar la convivència. Com han afectat aquests instruments d'organització social a l'univers musulmà, que per una part està dotat d'una ideologia universalista i que per altra no ha comptat amb els factors -geogràfics, ètnics o socioeconòmics- que afavoreixin la construcció nacional? Aquest llibre aborda la qüestió des de la perspectiva de la geografia humana -des del paper de les ciutats fins a l'ocupació del territori, el nomadisme i els grups religiosos i ètnics- per a posar de relleu les dificultats i bases de les diferents construccions nacionals. Dividida en tres grans seccions -el Mashrik, el Magrib i el món turc-iraní- aquesta obra monumental és i seguirà essent durant molt de temps, la més gran aportació a l'estudi en profunditat de la geografia política i humana del món musulmà.

Edicions Bellaterra 2000, S.L.,
Barcelona, 1998, 958 pàgs.

XAVIER DE PLANHOL

Ha estat catedràtic de Geografia de l'Àfrica Blanca i el Pròxim Orient a la Sorbona de París i és membre de l'Acadèmia Europea. Entre la seva voluminosa producció cal destacar *Le Monde Islamique, Essai de Géographie Religieuse* (París, 1957), *Les Fondements Géographiques de l'Histoire de l'Islam* (París, 1968), *La Turquie* (París, 1981) i recentement, *Mimorités en Islam* (París, 1998)

**LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES**

Revista Papers

Edita: **LLIGA DELS DRETS DELS POBLES**

Direcció: Quilo Martínez

Consell de Redacció: Carles Cascón, Vicenç Creus,
Núria Farell, Albert Roig.

Imprimeix : Serafi, Indústria Gràfica Publicitària.

La Lliga dels Drets dels Pobles és una Organització No Governamental reconeguda per les Nacions Unides i per la UNESCO. La Secció catalana té la seva seu a:

Sabadell: Ca l'Estruch, carrer Sant Isidre cantonada Lluís;

Granollers: Casal de Cultura Sant Francesc, carrer d'Espí i Grau, 1.

Telèfon i fax: 93 723 71 02 **Adreça Postal:** Apartat de Correus 2045, 08200 SABADELL

e-mail: lliga@pangea.org